

DG Christin Sagen Landmark

Rotary i Vest

Månedsbrev for Distrikt 2250
Nr. 3- 2017 - 18

ROTARY
MAKING A
DIFFERENCE

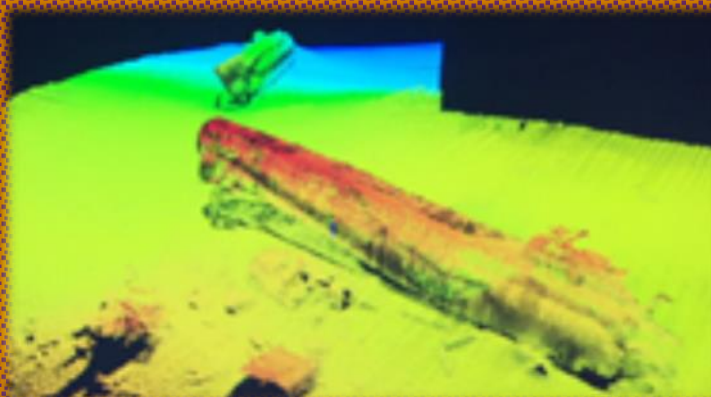
Inneholder bl.a.

Fra guvernørens side	2
Mentorer og unge bedriftsledere	4
Klimaendringene i fokus	5
Ubåter på programmet	6
Tid for yrkesmesse	8
På Convention	9
Program-«banken»	11

På convention med Carl & Co

Med ubåter på programmet

Fra huspoeten i Sogndal

Rotary

Kjære Rotary-venner.

Jeg vil få takke for sist til alle de klubbene som jeg har hatt gleden av å besøke og være sammen med hittil i høst. Jeg startet med klubbene lengst nord i distriktet vårt; – i Sogn og Fjordane. Deretter fortsatte «guvernørferden» til alle klubbene i Hordaland. Og i disse dager går min «guvernørferd» til klubber i nordfylket her i Rogaland. Klubbmøtene har til dels vært fellesmøter med andre klubber og dels enkeltklubb-besøk.

Alle steder har jeg følt meg så velkommen på alle måter. Her har vært arrangert interessante omvisninger for meg, gode middager, hyggelige samvær med rundstykker, kaker og kaffe; og selvsagt presentasjon av klubbene. Når det gjelder sistnevnte, er det engasjementet som dere viser både lokalt og internasjonalt, noe som gjør sterkt inntrykk på meg. Jeg opplever en slik god Rotary-ånd blant dere og vilje til å fremme Rotarys sak og bidra i både nærmiljøet og utover landegrensene. Jeg skulle ønske noen ville sette seg ned og skrive en bok om alle små og store prosjekt som klubbene her i distriktet har. Det er ikke få prosjekt – men så altfor få kjenner til dem. Er det noen som føler seg kallet til å påta seg et slikt oppdrag? Noen senior-medlemmer? Som jeg har sagt på møtene – folk burde stå i kø for å være med i Rotary når de hører om alt det gode rotarianere bidrar med!

I slutten av september hadde vi distriktskonferanse på Sola Strand Hotel med solid deltakelse. Vår gode redaktør for Rotary Vest – Per Ove Askeland – har referert behørig fra konferansen. En stor takk til deg, Per Ove. Og herved en liten oppfordring til alle klubbene om å sende bidrag til Rotary Vest; smått eller stort. Del opplevelsene med oss andre!

Første tirsdag i november er det blitt en tradisjon å invitere klubbene i AG1- og AG2-områdene til et fellesmøte også på Sola Strand Hotel. I år holdt professor Torggrim Titlestad et engasjerende foredrag over emnet «Årsakene til vikingtiden». Her var fullt hus med over 115 deltakere. Etter foredraget var det sosialt samvær med middag.

Og for en flott fest Nærbø Rotaryklubb inviterte til fredag 10. november i anledning deres 60 -års jubileum; en 60-års jubilant verdig! Gratulerer hjerteligst med det store jubileet, Nærbø RK – charterdato 19. november 1957. På festen ble det sunget og spilt; blant annet sang vi Rotary-sangen som Svein Inge Årrestad fra Nærbø RK har skrevet. Med hans tillatelse kommer den her:

(Mel. Benny Borg's «Jasså, sier du det...»)

*I hvert land på denne jord
samles mennesker som tror
at det nytter å stå sammen om en sak.
Det som samler denne hær
det er Rotary – som er
En idè om felles tak!
Det å gagne er vårt mål
og vår tro er sterk som stål
at det nytter, at vi vil og at vi kan:
I vår ferd, i alt og ett,
Ha som mål å gjøre rett
mot vår neste, folk og land.*

Refr: Derfor fram for vår sak
 la oss sammen ta et tak!
 Verden trenger våre tanker, vår ide!
 Vår visjon den er stor:
 sammen vil vi – på vår jord –
 skape samarbeid og fred.

Er det sannhet, er det rett
 og rettferdig – rett og slett –
 er de spørsmål vi skal stille til oss selv.
 Vil det gagne, bygge opp,
 være godt for sjel og kropp
 og vil tjene nestens vel?
 Slik er Rotary's idé
 og om mange kommer med
 vil det styrke selve grunnlaget for fred!
 Kameratskap i vårt lag
 gir oss styrke, dag for dag,
 og vi vil ha flere med!

Refr.:

Jeg skulle ønske at den ble sunget på hvert Rotary-møte!! En stor takk til deg, Svein Inge Årrestad.

Vår innkommende guvernør, Arild Sundland Dale, inviterer til Pre Pets for alle innkommende presidenter og sekretærer. Disse begynner nå i siste del av november. Det er en flott anledning til å bli litt kjent med Rotary prosedyrer og dele forventninger til de forskjellige vervene. Jeg oppfordrer alle til å delta.

Det nærmer seg advent og juletid. I år som i fjor har vi julekortaksjon for 10.000 Happy Birthdays – nå omdøpt til 50.000 Happy Birthdays! Hver krone dobles og går uavkortet til vårt store prosjekt som så mange klubber er med i. Det er mange formaliteter ifm en Global Grant søknad, men den nærmer seg nå ferdigstillelse takket være en stor innsats fra prosjektleder Ida H. Hassan! Hver krone teller! En pakke julekort a kr 500,- dobles av Laerdal Global Health – altså kr. 1000 som redder ett liv! Det er ren netto til prosjektet. Rotary har ingen kostnader med produksjonen av julekortene. Kan du gi en større julegave? Så støtt opp om aksjonen – klubber – enkeltmedlemmer - og på forhånd en varm takk til alle. Det er en livgivende julegave; du redder liv – du gagnar andre – du gjør en forskjell.

«Vår visjon den er stor:
 sammen vil vi – på vår jord –
 skape samarbeid og fred.»

«Do your little bit of good where you are; it's those little bits of good put together that overwhelm the world». (Desmont Tutu).

Takk til dere alle for det dere bidrar med i hverdag som i fest!

Beste guvernørhilsen,
 Christin

Mentorer fra Bergen Rotary Klubb møter bedriftsledere

Unge, kreative elever fra Amalie Skram videregående skole er klare for å starte arbeidet som entreprenører. Onsdag 18.oktober presenterte de sine ideer for mentorer fra Bergen Rotary Klubb og Bergenhus Rotary Klubb. Entreprenørskap er et fag som gjennomføres i videregående skoler over hele landet i 2. året. Hovedoppgaven er å starte en Ungdomsbedrift (UB), gjennomføre og avslutte den i løpet av skoleåret. Det er her Rotary bidrar med mentorer og sin næringslivserfaring og sin kompetanse. Mentorarbeidet gjennomføres nå for 12. gang.

Kontaktperson for mentorordningen til Rotary, Grete Sæbøe, startet møtet med en kort presentasjon av Rotary på alle nivå, fra det internasjonale til det lokale. En nyttig gjennomgang for det var ikke så mange av de vel 30 elevene som kjente til hva Rotary står for.

Åtte frivillige mentorer fra Bergen Rotary og Bergenhus Rotary stiller seg til disposisjon for styrene til ungdomsbedriftene. Sammen har de en imponerende og variert erfaring med bedriftsledelse. Noen av mentorene har vært med flere år, mens andre er helt ferske. Deres oppgave er å være veiledere, de er tilgjengelige på mail og telefon for ungdomsbedriften.

Fra Bergen Rotary stiller Harald Thomsen, Ketil Igesund, Eva Lomelde og Nils Tore Skogland. Nils Tore er en av de som har vært mentor flere år på rad, og kan notere seg for suksesser som

Ubamboo. De ble den beste ungdomsbedriften i Hordaland i fjor, og Nils Tore hadde gleden av å være mentor for denne gjengen. Ikke bare solgte de en biologisk nedbrytbar tannkost, de tjente også så mye mer penger enn de kunne ta som utbytte, at de kunne gi 10.000 til SOS barnebyer.

Etter en kort presentasjon av mentorene, var det elevene sin tur å fortelle om sine planer for bedriftene sine. Åtte grupper med fire-fem medlemmer har jobbet seg fram til hvert sitt produkt.

Dette er produktene de har satset på:

- Skolegensere som er mer kreative og bedre enn det som har vært på markedet til nå.
- Skåler laget av kokosnøtt som er miljøvennlige og som skal gjøre det gøy å satse på miljø.
- Hårbørste som er laget av stoff som er 100 prosent nedbrytbar.
- Varmepose til mobiltelefon som gjør at batteriet blir mer holdbart når det er kaldt.
- Matboks som kan holde på varme og kulde, og som har rom for ulike matretter.
- Engangs-powerbank, som er lett og veldig billig og som kan selges der folk ferdes.
- En boks til å oppbevare sigarettneiper, gjør røyking mer miljøvennlig.
- Hettegenser med oppblåsbare puter som kan brukes når man er på reise.

Etter at elevene hadde presentert sine produkter, ble de sendt på gangen. Nå skulle mentorene velge sine grupper, en prosess som var rask og effektiv. Før kvelden ble avsluttet, møtte mentorene sine grupper for første gang. Starten på et nært og lærerikt samarbeid for både elever og mentorer

Klima i endring; fakta, modeller og langsiktige effekter i Bergenhus Rotary Klubb

Professor Eystein Jansen er en av verdens mest betydningsfulle klimaforskere. Han har jobbet med klimaendringer siden han ble professor i 1993. Fra 2000 til 2013 var han leder av Bjerknessenteret. Han var koordinerende hovedforfatter for FNs klimapanel. Eystein Jansen gav et meget godt besøkt møte god innsikt i de utfordringer verden vil møte i forbindelse med klimaendringene.

Dokumentasjonen han la frem viser oss at det må gjøres mer for å unngå de verste utslagene av at kloden blir varmere. Selv om vi lever i et land med stor vannkraftproduksjon, er våre CO2-utslipp blant de høyeste i verden.

Hvis ikke vi gjør nødvendige tiltak vil verden oppleve økende grad av hetebølger, ismelting, havnivåstigning, flom og ras.

De verste utslagene er slik at vi helst kanskje ikke vil tenke på konsekvensene. Selv om Eystein Jansen holdt et utmerket foredrag var budskapet meget alvorlig og tankevekkende. Vi gjengir en del av hans konklusjoner som en påminning om at det haster:

- **Menneskeskapt global oppvarming er uomtvistelig**
- **Effektene på natur og samfunn er i hovedsak negative.**
- **I forhold til 2-gradersmålet er vi nå omtrent halvveis**
- **Målet om å begrense oppvarmingen til 1.5 grader vil med stor sannsynlighet passeres innen få tiår med dagens utslippsbilde.**
- **Oppvarmingen er ujevnt geografisk fordelt med størst endring i Arktis og over land. Følgelig er risikoen og mulige samfunnsmessige skadevirkninger av klimaendringene betydelig større i realiteten enn om en beregner virkninger utfra en lokal endring på to grader.**

Fakta om Eystein Jansen

- Prof. ved UiB siden 1993, spesialfelt: Hav og Klima og naturlige klimaendringer
- Ledet Bjerknessenteret i Bergen 2000-2013, Norges største forskningsmiljø på klimaendringer (220 forskere og stipendiater).
- Koordinerende hovedforfatter i FNs Klimapanel (IPCCs) 4. hovedrapport (2007). Ansvar for kap. om tidligere tiders klima
- Hovedforfatter i IPCCs 5. hovedrapport (2013) kap. om fortidsklima og i sammendraget for beslutningstakere
- Ledet internasjonale prosjekter om fortidsklima. Nå et stort prosjekt finansiert av ERC-Det europeiske forskningsrådet
- Har siden 2014 arbeidet med å utvikle bredere forskning på klima- og energiomstilling (Det grønne skiftet) ved UiB:
- CET Centre for Climate and Energy Transformation basert i samfunnsvitenskap
- Med i ledelsen for SapienCE, et nytt Senter for Fremragende Forskning (SFF) ved UiB som studerer årsaken til at menneskene for 100.000 år siden ble "moderne" og tok i bruk nye teknologier, kunst, symboler. Et spørsmål er om klimaendringene spilte en rolle. Senterleder er arkeologen prof. Chris Henshilwood.

Klipp fra Askøy Rotary Klubb

Referat fra møtet den 9. november

Gjester på dette møtet var foredragsholder Jan Jæger og tre andre (Olsen, Aasen og Grindheim). Presidenten åpnet med et kort historisk tilbakeblikk og nevnte at vår første kvinnelige president, Bjørg Nævdal er 70 år denne dagen.

Så fortsatte Lars med å lese opp en hyggelig tilbakemelding fra guvernør Christin Landmark før han minnet om påmeldingen til årets lutefisk middag. Prisen er kr. 350.- pr person!

Så var det klart for tidligere Admiral Jan Jæger sitt foredrag som dreiet seg om landets ubåter og om den «strandede» ubåten ved Fedje. «Dette kan eg», sa han, og har utvilsomt rett i det. Lang erfaring som han har fra det norske ubåt våpenet. For ordens skyld; *en ubåt er en bemannet farkost som kan operere selvstendig under havoverflaten.*

Norge har hatt ubåter siden den første «Kobben» som ble levert i 1909 og har opp gjennom historien høstet erfaringer blant annet gjennom å operere ubåter i krig. Over 100 års erfaring har også gitt et unikt samarbeid mellom marinen, industrien og FFI (Forsvarets forskningsinstitutt).

De norske ubåtene har virkeområdet fra Barentshavet til Middelhavet.

Sjøforsvaret opererer i dag seks dieselelektriske ubåter av Ula-klassen. Ubåtene er bygget av tyske Thyssen Nordseewerke, og levert i perioden 1989–92. Ula-klassen ble opprinnelig konstruert for operasjoner under Den kalde krigen, og er bestykket med opp til 14 torpedoer. Sett ut fra relativ bestyking (antall/størrelse) er Ula den ubåt-klassen med størst bestyking som blir operert i dag. Ubåtene har en standardbesetning på 21 personer, der kun fem er menige på førstegangstjeneste. Ubåtene har alle hjemmebase på Marinens hovedbase

Foto av I. Peulle, CC BY-SA 3.0.

Jan Jæger gikk etter hvert inn på ulike sider ved ubåtdriften, historiske fakta og om fremtidens ubåter. Nye ubåter vil ha nytt fremdriftsmaskineri, være tilnærmet lydløse, ha en rekke nye våpen med blant annet bedre luftvern kapasitet og også være utstyrt for å kunne frakte og operere med spesialstyrker. Båtene vil også ha større overlevelsessevne enn i dag. Så kom han inn på forsvarets nye jagerflyanskaffelse. Han ble «misunnelig i røsten» og gav uttrykk for en smule urettferdig behandling overfor ubåt våpenet. Det blir altså ikke 52 nye ubåter som det blir jagerfly, men noen nye ubåter blir det, i den ikke så fjerne fremtid. Disse båtene blir 62 meter lange, med en dykkevidde på 250 meter og en overflatefart på 12 knop og en fart på 20 knop i neddykket tilstand. Dersom

KNM «Utvær

alt går som planlagt vil de nye ubåtene være klar i 2030.

Ubåten ved Fedje.

I andre verdenskrigs siste måneder la «U 864» ut på et tokt for å frakte krigsmateriale, blant annet prototyper av jetmotorer, fra Tyskland til Japan for bruk i krigen mot USA. Lasten besto blant annet også av 1 875 flasker (65 tonn) med kvikksølv som skulle brukes til våpenproduksjon. «U 864» forlot Kiel i Tyskland 5. desember 1944 og ankom Horten i Norge fire dager senere, grunnet tekniske problemer med en snorkelmast. Radiosignaler fra ubåten ble fanget opp av britene og

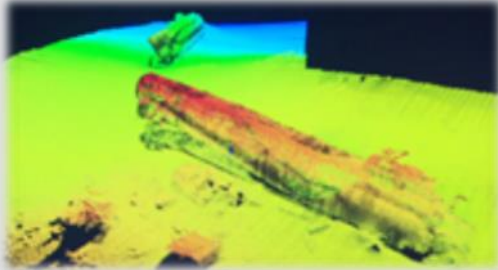

«U 864»s oppdrag og rute ble avslørt. Hun ankom Bergen 5. januar 1945, hvor hun fikk mindre skader den 12. januar etter britisk bombeangrep på ubåtanlegget der.

Den 9. februar 1945 ventet den britiske ubåten HMS «Venturer» på «U 864» utenfor Vestlandskysten og skjøt den i senk, med tap av hele mannskapet på 73 personer. Båten brakk i to deler og sank på 150 meters dyp. Dette var det første kjente tilfelle hvor en neddykket ubåt har blitt senket av en annen neddykket ubåt.

Vraket av «U 864» ble funnet av det norske Sjøforsvarets spesialfartøy KNM «Tyr», 22. februar 2003, omtrent på 150 meters dyp. Den ligger på havbunnen utenfor Fedje i Nordhordland.

Helt siden denne dag har debatten gått om når og hvordan vraket av U-864 skulle heves og fjernes. De ca. 62 tonnene med kvikksølv som fremdeles befinner seg om bord, har gjort debatten til et spørsmål om heving eller tildekking. Jan Jæger har aktivisert seg sammen med to andre eksperter i å finne en måte å heve ubåten på og resten av møtet ble viet en filmsnutt der denne løsningen ble presentert. Vi ønsker lykke til med det videre arbeidet for å få dette til.

President Lars Juvik takket til slutt og overrakte Jæger en aldri så liten godtepose som takk for besøket.

Per Ove

Foto: Av U.S. Navy photo - This Image was released by the United States Navy

Fra huspoeten Christen Knagenhjelm's ånd

Kveldens, 2.10.2017 i Sogndal Rotary Klubb

*På Rotarymøter flest
har vi ingen gjest...*

*Vi set difor pris på at Svein sin invitasjon:
Han fekk med Laila – ho gjev oss inspirasjon
Til påfyll i vår medlemsmasse
Slik at klubben kan halde sin høge klasse!*

*Programmet med Knutan og Renate hadde flyktningproblematikken som tema:
Kanskje kan det ende med: Avtale – på skjema?*

*Sogndal Rotary erkjenner at
flyktningar kan ha ein skatt
som gjort på den rette måte
kan forløyse mang ei komplisert gåte!*

*Temaet rundt våre nye landsmenn har mange lag.....
Det er Christen sin konklusjon frå møtet i dag!*

Utdanningsmesse for 10. gang

Arna Rotaryklubb holdt 16. november sin årlige utdanningsmesse i Bjørnarhallen på Garnes for 10. gang på rad. Klubbens «messegeneral», Arild Sundland Dalen, sier at årets messe er en av de beste klubben har arrangert. Det er tilbakemeldingene fra de som har hatt stand på messen som har fått ham til å konkludere slik. Han regner med at om lag 350 ungdommer og foresatt besøkte messen i løpet av de tre timene messen varte.

Vidar og Joel Mathias Søvde fant mye interessant på utdanningsmessen i Bjørnarhallen.

Joel Mathias Søvde går i 9. klasse på Danielsen ungdomsskole i Bergen. Han sier at han har kommet til utdanningsmessen for å få noen ideer.

«Det er mange spennende stands her på messen», sier han.

Joel Mathias vet ennå ikke hvilken utdanning han vil velge. Men han tror det må bli noe der han kan bruke hendene og ikke bare sitte i ro. Med seg på messen har han sin far, Vidar Søvde.

Utdanning er viktig og det kan ikke overlates til tilfeldighetene. Det er viktig i første omgang å finne en retning for utdanningsvalget. Da øker motivasjonen, sier han.

Mann- og kvinnesterk Statoil-stand: Fra venstre Eilen Thorkildsen Nilsen, 2. års læring i kjemi og prosess, Martin Selling Hartling, 2. års læring i automasjon, Morten Kolås, leder for lærlingeordningen på landanleggene og Ingunn Isdal, faglig leder for lærlinger, Mongstad.

Morten Kolås i Statoil er også godt fornøyd med messen.

Her er det mange ungdommer som er på hugget. De oppsøker standen og stiller spørsmål. Det kunne vært litt flere foreldre på messen, men så lenge ungdommene er så aktive, gjør det nytten. Messen er ryddig og oversiktlig satt opp. Vi ble veldig godt mottatt. Og så fikk vi servert kaffe og lefser underveis. Det er første gang det har skjedd på de messene jeg har vært på, sier han.

Nytt av året var at tapen for å måle opp standplassene satt uvanlig fast. Det fikk Lene Jakobsen erfare under oppryddingen.

Bjørnarhallen

Foto: Svein Harketstad

Rapport fra Convention

Atlanta – Rotary International Convention.

Bare uforglemmelig og fantastisk – er en kort oppsummering av Rotary Convention i Atlanta i sommer.

Det begynte med en e-post fra Rotaryvenner i Florida: «Vil dere bo noen uker i leiligheten vår og så reise med oss fra Florida til Atlanta Convention, sammen med rotarianere fra Australia, Kroatia og USA?» Vi ville!

Liv og gode venner – etter fullført 2 km tur for PolioPlus

Så på ettermiddagen den 10. juni rullet vi inn i Atlanta, en by dekket av velkomstplakater og allehånde billboards fulle av Rotary informasjon. Vi følte oss velkomne. Sammen med våre venner og ca. 33 000 (!) andre rotarianere inntok vi byen. 4 dager fylt med interessante foredrag med verdenscelebriteter, tårevåte fortellinger, fantastiske show, flotte konserter og over alt blide, åpne, hyggelige, interessante mennesker som hadde ett felles: Vi hørte til de privilegerte, de heldige få som ble invitert til å bli medlem av en Rotaryklubb og tok imot invitasjonen.

– Vi kan også bekrefte RI-president John Germ's velkomstord: «Everyone you meet here

ROTARY
MAKING A
DIFFERENCE

Rotary

ROTARY
MAKING A
DIFFERENCE

this week, no matter how different they look, no matter where they're from and what language they speak – everyone here is a part of your Rotary Family. So don't be shy. You might just find yourself a new friend, or your club a new partner. It all starts with a smile, and a hello – from one Rotarian to another." Slik var det!

The Rotary Foundation feiret sin 100 årsdag med en stor gebursdagsfest i

uhøytidelige former i House of Friendship. Denne blandingen av kommers og stolte Rotaryklubber og Rotary Action Groups som presenterte sine prosjekter og søkte etter partnere på klubb, bedrift eller personlig nivå. Et møtested preget av musikk, dans og opptredener, samt møteplassen for gamle kjente. En imponerende utstilling av og små glimt / dokumentasjon av alt Rotary gjennom sine klubber og programmer gjør under motto som: Service above Self og Doing Good in the World!

Jeg felte tårer når jeg hørte Rebecca Bender fortelle om hvorledes hun ble gjort til slave og tvunget til å prostituere seg i Las Vegas i nesten 6 år, blandet med gledestårer når vi fikk informasjon om hennes arbeide for å hjelpeandre medsøstre som var slavebundet.

Det fantastiske oppbudet av filantroper og nasjonale organer som lovt å støtte PolioPlus kampanjen med over 100 millioner US\$ neste år, fylte oss med stolthet og glede.

Og – hvilken annen organisasjon samler medlemmer til en 2 dagers fredskonferanse md deltakelse fra høyeste hold i FN? – Stolthet!

Samtlige ettermiddager ble det tilbudt korte seminarer med Rotary-emner som Service og prosjekter, lederutvikling, hvordan promotere Rotary og medlemsverving og styrking av klubb bl.a. Så populære at folk satte seg ned lenge før dørene ble åpnet, for å sikre plass. Og dette er bare «toppen av isfjellet» når det gjelder opplevelser, glede, stolthet, vennskap – Så privilegerte vi er som er Rotarianere!

Så håper jeg at dere vil høre mer fra Liv og meg om Atlanta Convention på et møte. Vi anbefaler at dere som oss, forbereder dere på å delta på Rotary Convention 2019 som avholdes i Hamburg 1. – 5. juni 2019. Gled dere!

Carl og Liv.

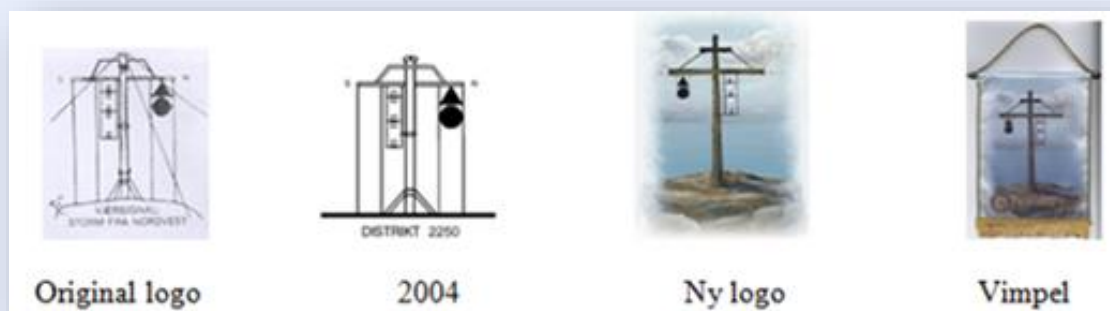

VÆRVARSLINGSMAST PÅ ÅKRA

Værvarslingmasta som sto vest på Holmahøien på Åkra var fra gammelt av et kjent landemerke som ga viktig informasjon om været til fiskere og sjøfolk. Masta ble reist rundt 1930 og var i daglig drift fram til krigen og værmeldingene fra Bergen kom til telegrafan i Åkrehamn flere ganger daglig. Ole "Olemann" Olsen hadde jobben med å heise signalene. Når det var mørkt ble det brukt lyssignaler.

Signalmasten hadde en viktig historie å fortelle fram til krigens utbrudd. Da ble den tatt ned, men ble satt opp igjen når freden kom. Der sto den på sin plass fram til 80-tallet, men var lite i bruk i årene etter krigen og etter at sildefisket på 50-tallet tok slutt. Den ble ikke vedlikeholdt og ble til slutt tatt ned for godt.

Karmøy Vest Rotaryklubb engasjerte seg på begynnelsen av 90-tallet i å gjenreise "stormvarselet" og har benyttet det i sin logo siden oppstart av klubben i 1979.

Etter å ha kontaktet kulturkontoret i Karmøy kommune ble det vedtatt, i samarbeid med ildsjeler ved museet, å gjenreise masten på museumseiendommen i Grunnviken. Arbeidet forløp i 1993/94 og i desember 1994 var værvarslingmasta gjenreist og omtalt i Haugesund Avis. Siden har den stått der med tilsyn fra museet's ledelse til den ble tatt ned på grunn av plassmangel og behov for vedlikehold i 2012/13. Det ble besluttet å flytte den over sundet, langs Finklalandet (lokalt kalt Rotteholmen - den lille holmen nærmere kaien heter Silkeholmen), fortsatt på Åkrehamn kystmuseum sin eiendom.

Rotaryklubben tok utfordringen med å få den i stand og gjenreise den på ny plass. Etter en omfattende overhaling med god hjelp fra Helge "smeden" Bergfjord, godt koordinert av Rotarymedlem Jan Fagervik, ble den gjenreist den 11.07.2013. Den står nå rett over sundet og er godt synlig fra tidligere plassering på museumskaiaen.

Det har vært en tidkrevende og omfattende jobb godt koordinert med assistanse fra Marton Jakobsen (Jakobsen Transport), spesialister i reising av mastre v/Geir Mannes og hjelpere fra egen klubb samt medlemmer i sjømannsforeningen.

Programbanken

Å lage gode programmer til Rotary møtene kan være krevende. De fleste klubbene etablerer en programkomite som arbeider med å få på plass gode og helst aktuelle programmer.

Alle vet at gode programmer bidrar til godt fremmøte og kan og benyttes for å trekke potensielle nye medlemmer til møtene. Nedenfor har vi samlet en del programideer som kan benyttes i arbeidet med å få på plass gode program.

Husk å starte programarbeidet i god tid før hvert semester. Foredragsholdere trenger gjerne forespørsel i god tid av hensyn til forberedelsene og andre oppgaver. Attraktive foredragsholdere og «kjendiser» har mange hensyn å ta, så planlegg i god tid.

TEMALISTE - IDEER

Om vennskap	Teateret vårt
TV-aksjonen. Orientering	Musikkterapi
Lensmannens rolle og oppgaver (før/nå)	Hva er Naprapati / Vår Naprapat
Rådmannens rolle og oppgaver/	Betydningen av HMS
Rådmannens time	På FN-opdrag
Skyss og kollektivtrafikken	På oppdrag for forsvaret
Helse og omsorg i kommunen	Prosjekt og prosjektstyring; eksempler
Mine erfaringer som ny rotarianer	Vi besøker politiet/Besøk av politiet
Hva har Rotary betydd for meg	Relasjonsledelse
Medlemsutvikling og rekruttering	Silvemetoden
Besøk av naboklubb	Healing
PoilioPluss - hva skjer?	Mentoring
Rotaryrelaterte emner: Historikk,	Retorikk
Paul Harris,	Varsling
Rotary International i dag	CO2 fangst
Rotaryskolen	Lokale Grundere
Rotary Foundation	Banksektoren i endring
Industriområdet - hva skjer?	Sjømannsmisjonen før og nå
Vårt kulturliv	Mitt lange utenlandsopphold
Vår kulturhistorie	Klubben i mitt hjerte
Kulturaften	Fotballhistorikk; baner og baller i
Ølbrygging	lokalmiljøet
Mattradisjoner	Fra filmens verden
Kulturskolen	Gode bøker - vi inviterer Bokhandleren
Idrettsskolen	Min beste bok/filmopplevelse
Sang- og musikklivet	Helsekost
Juleminner	Posten - utviklingstrekk
Ferieminner	Hva er god kommunikasjon?
Barndomsminner	Omdømmebygging
Min barndoms gate	Moderne ledelse;
Skoledager/skoleminner	Hvorfor ble Marit Breivik så populær.
Finanskrisene; årsaker, konsekvenser etc.	Håndtering av vanskelige situasjoner
Teknologiske fremskritt	/personer
Endringssamfunnet	Stressmestring
Forsvaret før og nå	Avspenning og visualisering
Marinen	Stortingsvalget
Hæren	Kommunevalget
Luftforsvaret	Et land jeg er glad i/kjenner godt f. eks.
Kystartilleriet	Brasil
Ubåtvåpenet	Foreningen Norden
Krigsopplevelser/krigshistorie	En vernet bedrift/ASVO
Hjemmefronten	Museet vårt

Programbanken

Siste møte
 Reiseskildringer
 Ernæring og psykisk helse
 Godt kosthold
 Trening og kosthold
 Betydningen av fysisk trening
 I skog og mark (turer, sanking, opplevelser m.m.)
 En jegers dagbok; min beste jaktoplevelse
 En fiskers dagbok; min beste fiskeoplevelse
 Etikk, takk!
 Etikk og habilitet
 Slektforskning
 Redaktøren har ordet (lokalavisen vår)
 Klimaendringer
 Energi
 Meteorologen
 Astronomi (som hobby)
 Næringsutvikling/næringsområdet
 Utdanning til arbeidsledighet
 Kirken
 Ordføreren har ordet
 Teknisk etat – utbygging i kommune
 Hva sier plan og bygningsloven om bygging i strandsonen
 Regler for utbygging/bygging
 Landbruket i dag
 Vår nyeste bedrift
 Vår eldste bedrift
 Bilbransjen i utvikling
 Prest i forsvaret
 Våre lokale grundere
 Hva er nytt i offentlighetsloven
 Hva er nytt i Plan- og bygningsloven
 Domstolene
 Mobbing i skolen; har vi det problemet?
 Mat og matkultur før/nå
 Skolen før og nå?
 Mine favoritt internetsider
 Hva kan vi bruke internett til?
 Bruk og misbruk av facebook og andre plattformer
 Om nettroll
 Hva er Myspace?
 Hva er My Rotary
 Informasjonskanaler på nettet
 Mitt album - minner vi kan dele
 Gaven du ikke ønsket deg
 Lokale talenter
 Kjente fjes fra mediene forteller om sine opplevelser; Fredrik Græsvik, Dag Lindebjerg, Gunnar Stålesen m.fl.

Programtemaene/ideene brukes som kilde til egne drøftinger og lokale tilpasninger.

Lykke til